

Van voetbalveld naar bloemen- veld: tijdelijke natuur krijgt ruimte in Hellendoorn

Twee oude voetbalvelden in Nijverdal krijgen een tijdelijke nieuwe functie. Waar eerder werd gevoetbald, groeien nu bloemen en kruiden die insecten en andere soorten moeten aantrekken. De gemeente Hellendoorn koos bewust voor een ecologische invulling van de ongebruikte velden, in plaats van ze braak te laten liggen. Daarmee ontstaat een praktijkvoorbeeld van hoe gemeenten overhoekjes en tijdelijke ruimtes kunnen inzetten voor biodiversiteit.

Auteur: Karlijn Raats

Waar ooit lijnen strak in het gras lagen en doelpalen het spel bepaalden, ontstaat nu een ander ritme van groei, bloei en beweging. 'Het naastgelegen Reggedal willen we een boost geven met bloemen- en kruidenmengsels, al is het maar tijdelijk,' zegt teamleider OR Durand Spithoven, 'dat is altijd nog beter dan niks doen en laten verwilderen met soorten die je de helft van de tijd niet wilt hebben.' Voetbalclub SVVN in Nijverdal beschikt over zeven natuurgrasvelden, maar die bleken in de praktijk kwetsbaar bij hevige regenval: door de ligging vlak bij de Regge, die achter de bomenrij langs stroomt, bleven de velden vaak langdurig nat. Om dat probleem op te lossen, werd een kunstgrasveld aangelegd. Daarmee verdween echter een deel van de noodzaak voor de bestaande velden en ontstond overcapaciteit. Teamleider Durant Spithoven licht toe: 'Om de financiën rond te krijgen (het onderhoudsbudget van twee

natuurgrasvelden wordt nu ingezet voor het kunstgrasveld) heeft de gemeente besloten dat de achterste twee wedstrijdvelden uit de bespeeling gaan. Ze zijn losgekoppeld van de voetbalvereniging en toegevoegd aan de portefeuille van Openbare Ruimte.'

In opdracht van de gemeente heeft Roelofs uit Lemelerveld vervolgens de grasmatten van beide velden 5 cm afgefreesd met een Fieldtopmaker, waarna ze zijn ingezaaid met bloemen- en kruidenmengsels. Spithoven: 'Het gebied rond SVVN maakt deel uit van een bredere gebiedsontwikkeling: achter de bomen ligt de geplande uitbreidingswijk Hellendoorn Zuid, waar op termijn circa 500 woningen kunnen worden gerealiseerd, wellicht binnen enkele jaren, maar evengoed pas over vijf tot tien jaar. Die onzekerheid maakt dat het huidige gebruik bewust tijdelijk is ingericht.'

De uitvoering

Op de velden zijn onder meer mengsels toegepast als Kruidenweide 4 Allround, een relatief laag blijvend mengsel, Staygreen 9 Bloemrijk met een grote soortenrijkdom, en Staygreen 5 Colour, waarin akkerkruiden als klaproos, bolderik en korenbloem zorgen voor een natuurlijke kleurschakering. De mengsels, ook geleverd door Advanta, bestaan grotendeels uit inheemse soorten en zijn zo samengesteld dat ze elkaar in bloei opvolgen. Denk aan soorten als korenbloem, wilde peen - een belangrijke waardplant voor zweefvliegen - volgen, naast schermbloemigen, vlinderbloemigen, papaver en wikke. Zo ontstaat een doorlopend voedselaanbod voor insecten gedurende ongeveer twintig weken.

Het zaaimoment in november was een *last minute call*, maar geluk bij een ongeluk. Door in november te zaaien en de voedselrijke topklaag te verwijderen, is de opkomst opvallend schoon, met weinig last van pioniersonkruiden, die in het voorjaar kiemen. Gefaseerd maaien

‘Het wordt kleurrijk, maar ingetogen; geen bloemenzee puur voor de sier, maar gericht op biodiversiteit’

Laura van Vuurde, provincie Overijssel

om onkruiddruk te beperken is daardoor niet nodig. Ecoloog Braaksma: ‘Wij kiezen ervoor om zo lang mogelijk niets te doen. De natuur doet vaak zelf al het werk.’ Hij monitort de velden gedurende het jaar om de ontwikkeling van de biodiversiteit te volgen.

Beleid

Vanuit het gemeentelijke groenbeleid ligt de nadruk op het versterken van biodiversiteit, juist op plekken die nu vaak ongebruikt blijven liggen. ‘Er zijn veel braakliggende plekken, resthoekjes, die vanzelf overgroeien,’ vervolgt Braaksma, ‘die willen we juist benutten om biodiversiteit toe te voegen.’ De keuze voor inzaaien in plaats van verwilderen is bewust: ‘Als je niets doet, krijg je vaak soorten die je later moeilijk weg krijgt. Wij willen snel impact maken. Bovendien sluit dit mooi aan op het werk van Landschap Overijssel in het Reggedal. Het is hier geen geïsoleerde plek: organismen kunnen zich verplaatsen en krijgen echt een kans.’

Ook de soortkeuze is afgestemd op de omgeving. ‘Bolderik, klaproos, korenbloem en margriet horen hier van oudsher thuis op de Twentse zandkop,’ zegt Spithoven. ‘Het wordt een kleurrijk, maar ingetogen beeld; geen bloemenzee puur voor de sier, maar gericht op biodiversiteit.’ Tegelijkertijd is er oog voor draagvlak. ‘Ik denk dat bezoekers er ook gewoon van gaan genieten,’ vult fieldmanager Jeroen Drent aan, ‘zeker omdat we vooraf goed

hebben uitgelegd wat hier gebeurt. Dan zien mensen het niet als verwaarlozing, maar begrijpen ze het doel.’

Opschalen

De aanpak geldt als voorbeeld voor hoe gemeenten met ‘overhoekjes’ kunnen omgaan. Op het sportcomplex zijn al meerdere van deze plekken ingezaaid met bloemrijke mengsels. Samen met Laura van Vuurde van de provincie Overijssel kijkt Spithoven of dit ook kan op andere sportterreinen in Hellendoorn. Van Vuurde reageert: ‘Binnen het programma Natuur voor Elkaar (sinds 2018) werken onze provincie, gemeenten en inwoners samen aan vergroening. Projecten zoals Sport en Vergroening, ondersteunt door de onlangs aangescherpte regeling voor inwonersinitiatieven, laten zien hoe dit in de praktijk werkt. Sportverenigingen kunnen hierbij gebruikmaken van subsidies zoals ik hierboven noemde voor vergroening. Zo hebben we als provincie aan een ecoloog gevraagd om te werken aan een schetsontwerp voor sportterreinen in Hellendoorn.’

Van links naar rechts: fieldmanager Jeroen Drent, teamleider Durand Spithoven en ecoloog Hidde Braaksma

